



2016-05-13 N. p. 2016-4449

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA

Supažindinti Seimo
Lietuvos Respublikos
Seimo Pirmininkė
Loreta GRAUŽINIENĖ 2016-05-10 Nr. 19.2.5956

Lietuvos Respublikos Seimui

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO SUTIKIMO PATRAUKTI SEIMO NARĮ NAGLĮ
PUTEIKĮ BAUDŽIAMOJON ATSAKOMYBĖN**

Lietuvos Respublikos generalinėje prokuratūroje 2016-04-25 gauta Vilniaus apygardos teismo 2016-04-18 nutartis privataus kaltinimo byloje Nr. 1-229-365/2016, kuria teismas nutarė kreiptis į Lietuvos Respublikos generalinį prokurorą su prašymu kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą dėl leidimo patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

Vilniaus miesto apylinkės teisme 2015-07-24 gautas Kristinos Sulikienės 2015-07-21 skundas privataus kaltinimo tvarka dėl Naglio Puteikio patraukimo baudžiamojon atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 154 straipsnio 2 dalį. Taikinamajame posėdyje privati kaltintoja Kristina Sulikienė ir kaltinamas nusikalstamos veikos padarymu Naglis Puteikis nesusitaikė, todėl Vilniaus miesto apylinkės teismas nusprendė, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 413 straipsnio 5 dalimi byla turi būti perduota nagrinėti teisiamaajame posėdyje.

Vilniaus miesto apylinkės teismo 2016-02-01 nutartimi baudžiamoji byla pagal Kristinos Sulikienės privataus kaltinimo skundą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Naglio Puteikio patraukimo baudžiamojon atsakomybėn pagal BK 154 straipsnio 2 dalį perduota pagal teisingumą Vilniaus apygardos teismui. Nutartyje nurodyta, kad sprendžiant privataus kaltinimo skundo priėmimo klausimą buvo patikrinta Lietuvos Respublikos Seimo duomenų bazė ir nustatyta, kad Naglis Puteikis yra Lietuvos Respublikos Seimo narys nuo 2012-11-16, o įvertinus tai, kad privataus kaltinimo skunde nurodomas veikos padarymo laikas yra 2012-06-22, teismas nusprendė, kad byla yra teisinga apylinkės teismui. Tačiau 2016-01-16 teismo posėdžio metu Nagliui Puteikiui nurodžius, kad Seimo nario priesaiką jis davė 2011 metais, teismas pakartotinai patikrino viešai skelbiamus duomenis ir nustatė, kad iš tiesų Naglis Puteikis nuo 2011-09-15 iki 2012-11-16 buvo Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto narys. Teismui nustačius šią faktinę aplinkybę, nutartyje konstatuota, kad privataus kaltinimo byla pagal Kristinos Sulikienės skundą nėra teisinga Vilniaus miesto apylinkės teismui, todėl perduotina nagrinėti pagal teisingumą Vilniaus apygardos teismui.

Vilniaus apygardos teismo 2016-04-18 nutartyje nurodoma, kad: apygardos teisme buvo gautas pareiškėjos Kristinos Sulikienės skundas privataus kaltinimo tvarka, kuriuo prašoma pripažinti Naglį Puteikį kaltu padarius BK 154 straipsnio 2 dalyje numatytą nusikalstamą veiką, skirti jam įstatyme numatytą bausmę ir priteisti iš Naglio Puteikio 15000 eurų neturtinės žalos atlyginimo ir visas bylinėjimosi išlaidas; iš teismui pateiktų duomenų matyti, jog pareiškėja ją šmeižiančia informacija laiko leidinyje „Laisvas laikraštis“ 2012-06-22 publikuotame straipsnyje „N. Venckienė žlugdo Prezidentę ir Lietuvos politinę sistemą“ išsakytus teiginius, kad pareiškėjos tėvas – „apsišvietęs KGB agentas“, taip pat kad laikraštis „Karštas komentaras“, kuriame ji dirbo, neva per Prezidentės patarėją įtakojamas Valstybės saugumo departamento. Nutartyje taip pat nurodoma, kad iš minėtojo „Laisvo laikraščio“ straipsnio turinio matyti, kad pareiškėjos nurodyti teiginiai yra nukreipti būtent prieš ją, o ne prieš jos tėvą. Straipsnyje nurodomas pareiškėjos vardas ir pavardė, pareigos, kalbama apie būtent jos laikraščiu „Karštas komentaras“ parašytą straipsnį, jo reikšmę, taip pat aptariamos straipsnio autorės – pareiškėjos – politinės pažiūros, pažymint, kad pareiškėjos tėvas – „apsišvietęs KGB agentas“, o laikraštis, kuriame publikuotas pareiškėjos

straipsnis – įtakojamas Valstybės saugumo departamento. Teismas konstatavo, kad, pareiškėjos manymu, šie teiginiai sumenkino jos reputaciją, sudarė klaidingą įspūdį apie jos šeimą, dėl to nukentėjo ji pati ir jos šeimos nariai, dėl publikuotų teiginių jai teko keisti gyvenamąją vietą, sumažėjo bendravimo galimybės, ji patyrė didžiulį pažeminimą, jaučiasi persekiojama. Pareiškėja mano, kad Naglio Puteikio interviu atliktas tiesiogine tyčia, siekiant apšmeižti ją, sumenkinti jos reputaciją, kad žmonės netikėtų jos straipsniais.

Iš nurodytos teismo nutarties turinio matyti, kad 2016-04-15 Vilniaus apygardos teisme įvykusio taikinamojo posėdžio metu suinteresuoti asmenys nesusitaikė, todėl teismas šia nutartimi nutarė spręsti privataus kaltinimo skundo perdavimo nagrinėti teisiama jame posėdyje klausimą.

Vilniaus apygardos teismas nutartyje konstatavo, kad teismo nutartimi, kuria skundas perduodamas nagrinėti teisiama jame posėdyje, turi būti išsprendžiami klausimai, susiję su suinteresuotų asmenų procesinės padėties nustatymu (nurodomas nukentėjusysis, kaltinamasis, nusikalstamą veiką numatantis įstatymas) ir galimu procesinių prievartos priemonių taikymu (BPK 233 straipsnis), todėl, negavus Lietuvos Respublikos Seimo sutikimo dėl Seimo nario Naglio Puteikio patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, nėra galimybės tęsti privataus kaltinimo procesą.

Pagal BK 154 straipsnio 2 dalį atsako tas, kas šmeižė asmenį, neva šis padarė sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, arba per visuomenės informavimo priemonę ar spaudinyje. Už šio nusikaltimo padarymą numatytos alternatyvios bausmės – bauda, areštas arba laisvės atėmimas iki dvejų metų.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Seimo narys be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybės, suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3² straipsnyje numatyti baudžiamojo proceso ypatumai asmeniui, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi imunitetą nuo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu, baudžiamasis procesas pradedamas, tačiau jam negali būti surašytas pranešimas apie įtarimą, jis negali būti apklausiamas kaip įtariamasis ar pripažįstamas įtariamuoju, negali būti suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė. Kitos procesinės prievartos priemonės šiam asmeniui taikomos tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar tarptautinės teisės normas. Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22, 23 straipsniai numato, kad dėl Seimo nario neliečiamybės atėmimo į Seimą turi kreiptis Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras.

Naglis Puteikis, kuris privataus kaltinimo tvarka kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką, numatytą BK 154 straipsnio 2 dalyje, yra Lietuvos Respublikos Seimo narys. Jis naudojasi Seimo nario neliečiamybe, numatyta Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalyje ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalyje, t. y. jis, kaip Seimo narys, be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė.

Įvertinus šias Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos Seimo statuto nuostatas, nustatytas faktines aplinkybes ir Vilniaus apygardos teismo 2016-04-18 nutarties argumentus bei jos rezoliucinės dalies apimtį, akivaizdu, kad tolesnis baudžiamasis procesas (privataus kaltinimo Nagliui Puteikiui bylos nagrinėjimas Vilniaus apygardos teisme) būtų negalimas, negavus Lietuvos Respublikos Seimo sutikimo patraukti Seimo narį Naglį Puteikį baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę (BK 3² straipsnis).

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi,

p r a š a u Lietuvos Respublikos Seimo leisti patraukti Lietuvos Respublikos Seimo narį Naglį Puteikį baudžiamojon atsakomybėn ar kitaip suvaržyti jo laisvę.

Generalinis prokuroras



Evaldas Pašilis